

บทละคร

เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน

ตอน จบ เถร ฆาต

เล่ม ๑

(ประเพณีอักษรปรุ้ง ตามเค้าเสภาครอง กรุงศรีอยุธยา)

พ.ศ. ๒๔๕๖

โรงพิมพ์คุรุการ จำรูญ

๘๖ ๗๖ ๘๖ ๑๑๓๖

บทละครเสภา เรื่องขุนช้างขุนแผน

ตอนจับเถรขวาด

(ประเลัษฐิอักษร ปรงตามเค้าเสภา ครึงกรงศรีอยุธยา)

ชุดที่ ๓ (ทรง ล้วน ลรรพ) ฉากใน ท้อง พระโรง
กรง ศรีอยุธยา ตัวละคร มี ข้าราชการ คำวอจ มหาดเล็ก
แดกรมวง คอย เฝ้า เบื้อง มงกษมาศ รวม เจ้าหมื่นไวย
วรนาถ ด้วย ผู้หนึ่ง หวาดกลัว บิดา ด้วย เจ้าหมื่น
ศรี สรรักษ์ บอก ว่า มา กับ พลายชุมพล

แถมฉอย ๑ (ใน) สุริย์ฉาย, ม่ายบัง, รังษี จอม
โมฬี, เตอ เกด้า, เจ้า ชัยหัว ทวาร กลาง, กร่าง กรับ,
ชัยบัว ตรียม ตัว, ขุน นาง นาย, ถวายบังคม จาก
ทิพย์ไฟ, ชยงค์ สถาน, ผ่าน ออก พระโรง นอก, โขพาร,
ตระ ห่วง ส้ม สักตย เพาะ, บัด ถึง มาศ, อาคัน อุตุ้ม,
ตัวให้เบิก, นิกรม, ข้าง ๗๖ ของ ๖ & ๗

เต็มอ (แคร มหรรทัก กตของ ชนะ ประโคม เด็จจ ออก
 ประทับ เฝย พระศุครี ครีให้ เบิก ชุน นางเฝ้า ออก
 ยาราชนถถ นำพระศรี ดังคราม แด พลายชุมพลเข้า
 เฝ้า เจ้าหมื่นไวย หตบ กตวิบิดา)

ขับ ๑ (ใน) จึง ท่าน ออก, ยาราช, ภิวาท กัม
 ถวาย บัณคม, บาท มุต, ทูล ถลง (เอง) ขอ เดชะ, พระ
 กรุณา, ฝ่า ถอง ปก เก้า ปก, กระ หม่อม ถนอง, พระ
 โอง การ ศรี มาตา, ภรรยา, เจ้า หมื่นไวย ออก
 ไป, เมือง สุพรรณ, โดยบรรหาร พบ พระ ศรี, ดังคราม,
 ตาม มินาน พร้อม ทั้งพลาย, ชุมพล ชนาน, นาม มัตรา
 มิใช่, มอญใหม่, หาไหน อื่น ถ้วน แต่พน, หุ่นพล, เคก
 มนต์ หย้า มี ค้อง ค้อง, พด คตบ, ออกบรร้า บัด
 นี้ได้, คัว มา, บัณคม คัด ข ๖ คำ

เลขห้อง

ขับ ๑ (ใน) บรรบ บพิตร, พินิจ เดศ, ตาม เหตุผล
 จ้อง หน้า, พด ยชุมพล, พดาง ถรวถ ถันต์ (ราช) เจ้าไวย

เลขหมู่ ๘๙๕.๙๑๒

๗๕๒๑ ๒ขจ

ก. ๑

เลขทะเบียน ม. ๑๒๒๗๑๒ น. ๕๗๕

เรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอนจับเงรชวาด ๓
กับ, น้องชาย, หน้าคล้ายกัน เหมือนพ่ออุหร, ตะตะ
บัน, ทั้งสองคน มิ่งคิดอย่าง, ไร หวา, หา อ้ายแผน
ยกทัพ หุ่น, หุ่นแน่น, พนาสนท์ จู้ดู้, ชู้คณา, ประ
ชาชน ถูกล้อว่า, เวทมนต์, ของมิ่งดี มิ่งเขม้น,
จะเด่น, เขากรุงกฏ ดิบมิ่ง, กูก็สู้, ไม่รู้หน้ หนอย
อดกถา, ถือว่า, วิชามี่ จนกูน, หลงรัก, มิ่งเท่าไร
นึกอ้าย, มอญใหม่, จับไปฆ่า กูแทบกลืน, น้ำตา, มี
ใครได้ อ้ายพยายงาม, ตามออก, ไปชิงไชย อ้าย
พ่อถูก, กลับได้, ตดุมบอน กูวิตก, จะให้ยก, ทัพใหญ่
ก็เข้าใจ, มิ่งเห็น, คงเว้นต้น จึ่งให้หา, กลับมา, ยัง
นคร พังกรรม, มิ่งก่อน, จึ่งจะดี อย่าย่นยก,
บอกความ, เสียตามจริง ถ้าดืบปลับ, กลับกตัง, จะ
เป็นผี จนเตียงให้, ไปผ่าน, กาญจนบุรี ถึงเพียงน,
ยังพยศ, ขบถกู ๗ . ๑๒ คำเจรจา

ชั้น ๑ (ใน) พระแผน, ลูก ชาย, พลาย ชุ่มพด
 ชื่น ชื่น, นิ่งภา, วนาอยู่ เชื้อ มนต์, เมตตา, คาถาครุ
 คง คำชู, บาทบงส์, ทรงปรานี (แผน) ขอเดชะ, ฝ่า
 ดออง, ฐิติบาท พระราช, อาญา มีพัน, เกษี ซึ่ง ชุ่ม
 เกลา, กระหม่อม ฉน, ทุกวัน พระเดช พระคุณ, พัน
 ที่, จะว่าพรรณ มิได้คิด, ประทุษร้าย, หมาย ขบถ
 ทวยศ, ซึ่งไผท, มไหศวรรย์ สดงามวิภักดิ์, รัก องค์, พระ
 ทรงธรรม์ ดัศย ขอ, ถ่อมมัน, จน บัดโดย เมื่อ รับ
 ราช, อาญาจำ, ทำโทษ ยัง หาโกรธ, คอ ดออง, ฐิติไม่
 ครั้ง น, ไทรมนต์, ชัดใจ เจ้าหมื่นไวย, ผู้ถูก, ต ถูก คน
 อัก เข็ม, เดิมที, กับ ศรีมาตา คำ ว่า, เขียน ต. เลี้ย บัน
 ข้า ทบ ถอง , น้อง ชาย, พลาย ชุ่มพด เหลือ ทน, หนีไป
 บ้าน, กาญจน์บุรี กระ หม่อม ฉน, พระพิจิตร, มุขบา
 ลง มาหา, กลับ อัก, เขาเคม ที่ หยาบ ข้า, ทำทาย, ใช้
 พอดี เขา หาม, ใจ คิด, ว่าบิดา กระหม่อม ฉน, เห็น

เรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอนจับเถรกวาด ๕
ผิด, จริตอยู่ พิเคราะห์ดู, หน้า কথা, ดำ เป็น ฟ้ำ ก็
แจ้งใจ, ว่า พระไวย, ต้อง มนต์ ยา ครั้น บอกกล่าว,
กลับว่า, ไม่ เชื่อใคร ถ้าเด็ก, สวม ประมาท, ประ กาศ
ทำ ว่า ขอจาก, คุณ มา, จึง ออกได้ แค้น แค้น, แน่น
อก, หมกมุ่นใจ แทน จะใคร, พัน เลี้ย, แต่ วัน นั้น หาก
เถร, พระ ราช, ะอาชญา จึง ออกดำห้, เจียดด, อด ถิ่น
บุตร ชุมพล, คน สนิท, คู่คิดกัน ผูก หุ่น, หย้า ขนนั้น, เปน
โยธา พอพระไวย, ออกไป, จะ ครอบ รับ ก็ สมใจ, ได้
จับ, จะ พัน ข่า ถ้า มัน ตาย, หมายรับ, พระ อาญา ถึง
เมื่อง หน้า, เกิด คัก, ไม่ นึก เพี้ยน ข่า พระ, พุทธเจ้า, รับ
อาสา เอา ชุมพล, ดูก ยก, ถวาย เบี่ยน มีวิชา, ถัด
ฉนวน, คง แก่ เรียน ถึง พระไวย, ก็ เจียน, จะ เปน
รอง ๗ ๒๒ คำ เจรจา

รับ ๑ (ใน) พัง ทูต, มหิษฐ์, ทรง พระ สรวท
(ราช) ฉา ทบ ทวน, แก่ ตัว, พัน พัว คดอง, เอี้ย ข้าย

พระ, กาญจนบุรี, ที่คำนอง ภูนิ ตรอง. เชื้อ มิ่ง, มา
 แต่ไร มิ่ง ย้อน ย่ำ, ทำเล่น, เช่น ยกทัพ แต่ หาจับ,
 ไพ่ฟ้า, เชื้อ ชำไม่ ภูเห็น ความ, ตาม จริ่ง, หมด กรังใจ
 ฉายไวย, อมหิทธิ, ค่อบิดา หุน หนั, ดัน ทุด้ง, คลัง
 ไคด้ หมัน ภูใหญ่, จอง หอง, คนอง กถ่า มิ่ง ก็ เปน,
 เจ้า เมือง, เป็อง บุญญา ทั้ง พ่อหน้า, นักบุญ, คุณ เท้าไร
 ไม่ ควร จะ, ดำ เด็ก, เม็ก กะเซอ เข็ม เทื่อ, หา กถัว,
 ผู้ใดไม่ ชอบบ แต่เขียน, เสีย ด้วย หวาย, ให้ตายไป มัน
 ถือใจ, ไม่ รว้ง, คลัง ปรีชา มัน ยัง หน่ม, คุ้มเถยง, ยัง
 เพียง ภู ถ้า แก่เก่า, เจ้านี้, จะ เปน บ้า เฮ้ยฮาย,
 กาญจนบุรี, มี บุญญา มิ่ง ออย่า, ไกรธ ฉ้าย, พระ นายไวย
 ด้วย มัน ถุก, ยา แผล, แผล เบอน หาหมอน, แต่ ก่อน,
 แต่ไรไม่ มัน ถือว่า, เวทวิชา, มัน ชาญไชย ที่ไหน,
 มัน จะ ชุน, ต้อง คุณ ยา กนัน พัง, มัน ยัง, เปน คำเถยง
 มิ่ง ทำให้, เห็น เทยง, เกิด ลิหว่า ถ้าได้ ตัว, ขริว เค้นห์,

เรื่อง ชุนข้าง ชุนแผน ตอน จับ เถรฆาต ๗
เจ้าเล่ห์มา รูป รอย, รู้ว่า, อยู่แห่งใด มิ่งสรวล สรวพ,
จับได้, มิ่งชนะ แม่นไม้ปะ, ตะมิ่ง, เปน โทษใหญ่
ข้างไหน แพ้, กูจะทำ, ให้หน้าใจ มิให้มี, สิ้นไหม, พินัย
กัน ฯ ๑๖ คำ เจริจา

ฉบับ ๑ (ใน) ครานั้น, พลายชุมพล, คนฉลาด
ถวาย บังคม, บรมบาท, จอมถวัลย์ (ชุมพล) ขอเดชะ,
พระการุญ, ชื่นชื่น กระหม่อมฉัน, ขอฉลอง, ถอด
ชุดี จับหม้อ, ก่อเล่นที่, เล่ห์ล่ล่มา แต่ขอรับ,
พระราชทาน, ท่านตั้งขึ้น ที่หัดฐาน, เปนพยาน, การ
นับถือ ให้ได้รูป, รอยพิ่มมาละจาร ฯ ๔ คำ เจริจา

ฉบับ ๑ (ใน) จอมมกฏ, ขยุกขยอ, ตรัสว่า (ราช) ด้
อ้ายหนุ่มนี้, ถ้างเลื้อ, เชื้อทหาร จะได้ ใคร, ไป
เปน, ทิพพยาน ที่วงศ์ไวย, ไชยชาญ, ฉลาดดี รู้
กระแด้ร, แ่งเงื่อน, เต็มเรือน กู้เห็น, แคหน้า, เจ้า
หมื่นศรี เองออกไป, กับ อ้าย, ชุมพลที่ เปน ลักข,

๘ จับ หมอเสน่ห์

จับ ด้อ, หมอวิชา ๗ & คำ เจริญ

ประเทศ ๑ (ใน) ครานัน, พระนาย, พลายชุมพล
สองคน, น้อมเกล้า, กราบเจ้าห้า วัณ ตั้ง, ถวาย บัง,
คม ตา ออกมา, จัดกัน, ทันใด ๗ ๒ คำ เจริญ
ปัดม่าน

ชุดที่ ๒ (จับ หมอเสน่ห์) ฉาก ถาน วัด พระยา
แม่น เห็น กุญแจ เกรงหวาด ตัวละคร มี เกรงหวาด อยู่บน กุญแจ
เณร จิว ดึง เข็มเหล็ก อยู่ ถาน วัด กับ เด็กคน ครี ทำเพลง
เจ้าเซ็น พวก พลายชุมพล กับ เจ้าหม่น ศรี ที่ปลอม
เป็น แหก ลอด สันนิษ เพลานั่ง ยกไม้ ปก เข้า ถวาย
เสื้อ อินทนิลเพียงขอ ศอก คาด เขียวขาด เห็นม กฤษ
โปก ผัว บ่าว เปน กลาส์ แหก แบกให้ หน้ากะแซ่ กันชา
ยาฝันให้ ปก เหล้าบรรจุ ตกรั่ว กับ เครื่อง แก้วมา
กุมาร ทอง นำหน้า เด็กวัด เห็น กับ เณร จิว นึกว่า แหก
เณร ชน กุญแจ บอก ขวัญ คา

เรื่อง ชุน ช้าง ชุน แผน ตอนจับเถร ขวาค ๘

ฉบับ ๑ (ใน) ครั้นถึงวัด, พระยาแมน, แส่น ส้ม

ปอง กุมารทอง, เคียงชิด, สักกิดไห่ นอกยุบด,
พลายชุมพล, ฉบับใด (กุมาร) เห็นฤาไม้, กุฎีขรวัว, ตัว
เวทมนต์ มีเถรศิษย์, คิดมา, แต่เมืองดาว ขึ้น
ชื่อ, ถิ่นดาว, ทุกถนน อาคมขลัง, ทั้งเส้นนี้, เจ้าเถร

กต ถ้องหน, ทนคง, ครองจงดี ๗ & คำเจรจา

ฉบับ ๑ (ใน) พังพราย, พลายชุมพล, คนเฉลียว
คอยเขียว, ตัวกระซิบ, พระหมื่นศรี (ชุมพล) คุณพ่อ
คอย, นั่งดู, อยู่เพียงนี้ แม้นไม่ได้, ท่วงที, จะทำ

ความ ๗ ๒ คำเจรจา

พระพรหมนอก ๑ (ใน) โขมอ่าน, อาคม, ถ่ม
น้ำตาย ฉบับพราย, ภูตหนัง, ผิดตาม มีตาตาย, โหงขรวัว,
ตัวตกตาม ตามตาม, โดดจาก, กุฎีไป ๗ ๒ คำ รว

ฉบับ ๑ (ใน) แหกปดอม, ต่างด้อม, เดินมา
หมาเห็น, เหาโฮก, กระโซกได้ หักรั้ว, เวียกเถร, ร้อง

๓๐ จับ หมอ เลื่อนให้

เกณฑ์ ไป (ชุมพล) เจ้าเณร อยู่, ฤาไม่, รับหมาที่
(ใน) เณร จิว, เขี่ยม หน้า, มารับแขก เขาอิฐ ปา,
หมา แตก, ต่เปิด หน้า รับแขก, มหมุด, ขึ้นกุฏิ (เณร)
วันนี้, ได้กิน, อินตะผาดำ ๗ & คำ เจริญ (พระนาย
ศรี กับ พลายชุมพล ขึ้น นอกนั้น ล้อมอยู่)

จับ ๑ (แขก) สองแขก, เข้าไป, นั่งให้เณร
ยกของ, ประเคน, ว่า (ชุมพล) มะหะหร้า (ใน)
เณร ขาด, ว่า (เณร) กู, ไม่รู้คำ จะเขาร้า, มาให้, กู
ไม่เอา (ใน) สองแขก, ขยับ, จับ ตั้งท่า จำหล่มยัด,
กันชา, ไฟจุดเข้า สุ่มคดัก ๆ, จำหล่ม, ทำยมเมา เณร
เถ่าว่า, (เณร) อไร, ข้างใน ดัง (ใน) สองแขก ว่า
(ศรี) ข้างใน, นั้นใส่น้ำ (ใน) เณรขาดว่า (เณร) มัน
ทำเปน อีฉิ่ง ไหนกูขอ, ดองรส, หมดฤา ยัง (ใน)
หยิบไฟ, แก้กัง, มาทันใด สองแขก, ก็ ยัด, กัน ชา ตั้ง
เณร ชัด, คอ ก่ง, ทนไม่ไหว แสบคอ, เปน จะตาย, หน้า
หงายใจ (เณร) กูไม่, เอาแล้ว, อย่าส่งมา (ใน)

เรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน ตอน จม เกร ขวาค ๓๓
สอง แกร รับ, ตั้ง ก่า, มาให้ เกร ตั้ง กตั้ง, ฝัน ประเคน,
หัว ร้อง ว่า เกร ขวาค, แด พ่ง, เขม่ง ตา ร้อง ว่า
(เกร) นั้น อไร, มาให้กู (ใน) จุกไฟ, ไล่ ตูด, ตูด ตั้ง
เผดาะ เตี้ย ฝปาก, เจาะ ๆ, ว่า (เกร) ชม อยู่
(ใน) ดูก ชน, วุ่น วาย, น้ำ ตาย พรู แด ดู, เห็น ไห,
(เกร) อไร นะว (ใน) สอง แกร, ร้อง ว่า, (๒ คน)
อี่นี้ ดี แก่ เชื่อม ช้อ, มอ ตะก, หลวง พี่ ชา เปรียว ๆ,
หวาน ๆ, น้ำ ตาด ยา (ใน) เอา โอ, ตัก มา, ตั้ง เข้า ไป
เกร ขวาค, ด้ม เชือก, เลือก โอ มา (เกร) อิก ตัก ห้า,
หก ม่อ, หวาพอไม่ (ใน) ยืน ตั้ง, ไล่ เข้า, เมาส์ ตใจ
(เกร) ใน ขวาค โน่น, นะอไร, เอามา ดู (ใน) สอง แกร,
ริน ต้มึง, เข้า ครั่ง ขวด นวด เข้า, เค็ม จอก, ดม ออก หู
เวียน หัว, ใจ หาย, น้ำ ตาย พรู แด ดู, หลั่ง คา, เปน ปลา
วาท จม ตั้ง ก่า, ว่า ช้า, เข้า ต้า ดี มื่อ บัด, ฝา ตะม้,
อยู่ งุ่น งำน หยิบ สาก, คำ หมาย, ตาก ถน ถาน ทยาน

๑๒ จับ หมอเด่นห์
 เขี้ยบ, เณร จิว, ว่า (เณร) รม กัน (ใน) เณร จิว
 ผัดไก่ (เณร) อโร นี (เณร) อ้าย แมว เหมียว,
 เดียว ตี, ด้วย พระ ขรรค์ (ใน) นัง ตง, เจรจา, ลูก ตา
 ชัน (เณร) ทศกรรฐี, ไป รัก นาง, อุทุมพร (ใน)
 ดอง แวก, สรวด แดร์, เฮ ฮา เณร ขวาค, ย กขา, ว่า
 (เณร) แผลง ศร กุจำมัน, หนุมน, ได้ ราชู รอย จะ
 เปน โชน, ฤทธ, ฤไม่ ฐ (ใน) ถือไม้, คน ตะ อ้น,
 ยืน นังว่า ร้อง (๒ เณร) อี หัด, ทัด ทา, เขา จา
 เขา หู ไปง มาง, ไปง คดุม, นี กดุม ครู อ้าย พ่อ
 กุ, วน น, ดนุก ไ ๒ ๒ คำ เด้น เหน็ด เจรจา
 จับ ๑ (ใน) ดอง แวก ว่า, (๒ แวก) ซ้ำพเจ้า,
 มา เข้า หา ทุก ชัน ก หนา, ร้อง รน, ทน ไม่ ไหว ตั้ง
 พ่อ, แม่ เดีย, มี เมีย ไทย ให้ เงิน, มัน กิน, ดัน ตำ ภา
 อยู่ กับ มัน, ยัง ไม่ ทน, จะ ถึง ขวบ มัน กดับ รวย, เงิน

เรื่อง ชุน ช้าง ชุน แพน ตอน จับ เกร ขวาค ๑๓
ทอง, กอ กิน เปด้า แม่ ยาย, พ่อ ตา, พา โด เฮา อี้
เมีย ม่อย, พดอย เข้า, ไป ด้วย กัน รุม คำ, ว่า อ้าย แวก,
หัว กระ ตา คน นอก ซาคิ, คำ ด้นา, มา กำ บั้น เข้า เวียน,
ไม่ได้, ได้ คี่ วัน จน ทุก วัน, นี ยาก, ลำบาก ใจ แบก
หน้า, มา หา, ขวาค ปู่ ไป รด เอ็น ดู, หลาน ด้วย, ช่วย
แก้ไข ให้ เมีย กัด บิ, โอน อ่อน, เหมือน ก่อน ไร ถ้า แม้น
ได้, ชม ชู้, จะ บุญ ชาติ กุญ, แก้ว ห้อง, เงิน ทอง ด้วย
โปรด ช่วย, ส้ม มา ท, ปวด หนา ส่ง เพด, ส่ง เข้า, ทั้ง เข้า
ปลา ถวาย คัว, เปน ขัว, ทั้ง สอง คน ๗ ๑๐ คำ เสรจ
จบ ๑ (ใน) เกร ขวาค, หัว ร้อ, (เกร) ขอ
เท่านั้น มัน รวด กับ, ชุน พน, ของ กู หล่น ได้ มาก
หน้า, ว่า วอน, อย่า ร้อน รน แก้ว จน, กัน สี, เสี่ยง แรง มา
กู ให้ โกรธ, กัน แซด, ไป แปร คี่ ถ้า ไม่ กัด บิ, คั่น คี่,
ถึง ค่อย ว่า พระ นาย ไวย, ถ้วย พ้า, คี่ มา ตา ไม่

๑๔ จัม หมอเสน่ห์

ทัน กระปิบ, พริบ ตา, ก็ เปนไป กุทำให้, เขียน ตั,

ศรีมาลา ของประดี, ย่า ย่อย, พลอย หงไห้ ล้วย

พา,ว่า ตำราญ,มานใจ เกตีย ช้าย, พระนายไวย, ทุก

เวลา ๗.๒ คำ เจรจา (ไข่ ขวด เกิน จริง)

๑ ขั้ม (ใน) เณรจิ๋ว, ใจ หาย, น้ำ ดาย เหนียว

เมื่อเห็นยว, ขา ว่า, (เถร) หดงคา ขา จวน เพด,

นิมิตต์ฉน, จรรหน คา (ใน) พุดจา, อิน เกดฉน, ให

เชื่อนไป เกร ขววด, คววดโง, (เกร) อ้าย ชู้โครง

หมา สอดปาก, มาว่า, สอนผู้ใหญ่ เพดเพิน, เกิน

มั่ง, ชั่ง, เปนไร ไต่หัว, มั่งไป, พันธุ์ ๗ ๕ คำ เจรจา

หน้า ๑ (ใน) พวก พลาย, ชุมพล, คน ขยัน ตำระ

พรณ, ทราบ ขบวณ, ถ้วน ถ พยักหน้า, คุณา สมนุ, ไต่

คุณ กุญแจ จิตต์, กวี กวี, ขน ตาม ก็น ม้าง จับได้, ไม่

พ่อน, กอน อีรู กระโดด ฝน, จับ ผิด, ล้มด หัน (ชุมพล)

เรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน ตอนจับเถรขวาด ๑๕
เร็วดีหว่า, คว่ำตัว, ขยำกั้วมัน (ใน) ยื่นกัน, ประคอง,
กรูเข้าไป เถาเถร, เห็นผิด, บิดประคอง (เถร) ถูต
อ้าย, ดั้ตรู, ดั้ หารไก่ ขึ้นมา, จู๋ตู่, กอนกูโย บิด
พระคอง, กลอนไล่, ทำไมกู (ใน) ตักน้ำ, ไล่บาตร,
ราดซ้ำๆ เค้กคาถา, เป้าเนร, อยู่พรูๆ (เถร) อ้าย
จิวมิ่ง, อย่าขยาด, แหกดั้ตรู เถอะกอดบั้น, เชื้อกู,
หายตัวไป (ใน) พวกไพร่, เข้าได้ในกูฏี หาเห็น
มี, คาเถร, พ่อเนรไม่ พลายชุมพล, ร้องว่า, (ชุมพล)
อย่าตกใจ บิดประคอง, เข้าไว้, ให้แน่นวอ เขาไฟไล่,
เข้าไป, ที่ใต้ถุน พริกแห้งไหม, ควนกรุ่น, ขึ้นหนัก
หนา เถรทน, ไม่ได้, ไฟออกมา (ชุมพล) เขาว่า,
นั่นแน่, แดเห็นตัว ข ๑๒ คำ เจริญ (ต้มหม้อต้ม
ไฟเผาพริกใต้ถุนกูฏี)

ชั้น ๑ (ใน) เถรขวาด, คว่ำตัว, ด้วยคาถา ผีเอง

๑๖ จับ หมอ เสน่ห์
ฝ่า, เตือน ถิ่น, ถิ่น ทัว แผลง ฤทธิ เดช, เวท มนต์, ให้
คน กัด สักท้าน จัว, เจียน กุญ, จะ หัก ลง พวก ไพร,
ตกใจ, ไถด ไถด คา เกร โกรธ, ฆาตฆาต, ตวาด สั่ง ยก
ขึ้น เชื้อ (เกร) เฮ้ยโฮ้ย (ใน) โดย ทนง ชุมพล
วง, เข้าสาร, หว่าน กันไว้ (เกร ตงตานวัดทั้งหมด) เฮ้ยๆ, อ้าย
แขก, แหก ฝ่า มของ อ้าย หัว กะตา, ตาพ ของ, ทำใครได้ มึง,
จะ ทำ, อไร เปน, มา เล่นไทย สังหารไก่, ไม่ พัก, แด
สักวัน อี หล้า, ต้า หล้า, บ้า อี หนู กะ แซ่ มึง, ยัง
อยู่, ขอ อีก ขึ้น ไหน กัน ซา, เหล้า ผื่น, กิน ด้วย กัน
อ้าย ซาคีชั่ว, หัว ชวน, จะ พลัน ตาย ข ๘ คำ เจริญ
ขัน ๑ (ใน) พลายชุมพล, คำรณ ตวาด, อ้าย ซาคีชั่ว
เขาให้ตา, กระ ปรีบ กระ ปรีบ, อ้ายฉิบหาย (ใน) ชัด
ซ้ำ, เข้า สาร, หว่าน ปราย โหง พราย, วัง พร้อม, มา
ด้อม พรู ซ้ำ จัง จัง, ผัว ผัว, เป้า พราก ๆ เกร ฆาต,

เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนจับเงรชวาด ๑๗
แข็งช้าง, คดถึงอยู่ (ชุมพล) ถูก อ้าย, ชครอก, มาหลอก
กู เขาว่า, วังกรู, กันขึ้นไป (ใน) เงรชวาด, เม
หน้าตา, ชมซานวาก อ้าปาก, ไม่อ่าน, อาคมได้ เห็น
เขากดัม, รุมมา, ประหม่าใจ พวกไพร่, เข้านับ, เขา
ค้นคอ เงรชวาด, ถูกทอง, ร้องคาบตัน (ชวาด)
เขาเหล้า, ให้ถูกกิน. ชมเหงพ่อ (ใน) ถูกเข้า, ถูก
ศอก, คอกเปนคอ (ชวาด) จะเขาอะไร, ละพ่อ, มาคั
วัน (ใน) เขาผ้าผูก, คอวัด, มัดไพร่ศอก แกหาย
ใจ, ไม่ออก, กอดอกหัวสั้น เจ็บปวด, ยวดยิ่ง, ยิ่งพัน
(ชุมพล) เข้ายมั่ง, เดชยัญ, ไว้แห่งใด ที่มั่งทำ,
ศรีมาตา, อย่าบิดพิศวอ อ้ายเงรจิว, อย่าทวง, ผัง
ตรงไหน (ใน) เงรหน้า, เด็กตาก, บั๊ปากไป ทาง
ใน, ป่าช้า, ประหม่ากั้ว พวกไพร่, ชัดใจ (ไพร่) ถูก

๑๘ จั๊บ หมอ เส่นหี
อ้าย ถ้อย (ใน) เขาก้อนอิฐ, ติดค้อย, กะดาหัว อิฐ
แตก, แหกแต่ง, แกร่ง ทั้ง ตัว ใช้ ชั่ว, หัวไม้แตก, เข้า
แตกเขา กระชาก เณร, โกด เเมว, ริม ป่าช้า (ไพร่)
โหนรูป, ศรี มาตา, หมั้นไวยเล่า (ใน) โหง พราย,
บอกนาย, กระ ชิบ เบา ให้ชุดเข้า, ริม ฟุ่ม, หุดม ฝั้น
ก็ได้ รูป, พระ ไวย, ศรี มาตา คน เห็น, พร้อม หน้า, จ้า
ละ ห้วน เกร ขววด, ทวาดเณร, เต็น ตา ชัน เขาก็
รัน, อุดหุด, นุดมา ๒ ๑๘ คำ เชิด
มิด ม่าน

ชุดที่ ๓ (ได้ เกร ขววด) ฉาก หน้า ทิม คำวอจ
ใน พระราชวัง คนตรี ทำเพลงประเทศ ตัว ครม มี พลาย
ชุมพล แดเจ้า หมั้น ศรี กับไพร่ ปลดอมเป็น แรก มัด เกรขววด
แด เณร จิว นุด คร่า มา พอ พระแผนทอง ประศรี พระไวย
ส่วยฟ้า ศรีมาตา อีเม้ย อีใหม่ ออก พลายชุมพลก็เล่า

เรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน ตอนจับเงาะวาด ๓๘
ความตามจับได้ให้ฟัง สร้อยฟ้าอ๋อใหม่ตกใจ เกรคอย
ให้ตาอ๋อใหม่บให้ยั้น พระแผนทองประศรีดีใจ พระไวย
คลั่ง อ๋อเมื่อยเป็น เจ้าก เจ้าการ บอกนาย หัว ร้อ ว่า

ขมิ ๑ (ใน) สร้อยฟ้า, ตาค้น, ยืนตัวสั้น (สร้อย
ฟ้า) เขาได้รูป, เดช ยัญ. มา หมดท่า คราน, น้ำที่,
จนปัญญา อ้าย ตูชวาด, ซาคีซัว, มัน พา ตาย (ใน)
อ๋อใหม่, ใจกล้า, (ใหม่) อย่ากลัวเจ้า ไม่ขอ ยอน,
แพ้เขา, เล่นง่าย ๆ ยังหักเคี้ยง, เกียง ถาก. ได้ มาก มาย
เบี่ยง ม่าย, คืด ดินบน, ให้พัน ตัว ข & คำ เจรจา

ขมิ ๑ (ใน) คราน, ท่านยาย, ทองประศรี เต็ม
เล่น, เดช, คอยยังชั่ว หมด มด, ทิน ร้าย, ตา หาย มัว
หยัก รัง, เต็น รวด, หรบ ๆ ไป (ย่า) ถูตอ, สร้อยฟ้า
พามา นี้ มั่ง ชั่ว, กาด, เคียง ไม่ ไ้ ผั่ง รูป, ผั่ง รอย,
น้อย เมื่อไร ให้ ออไว, งง ม, ออก ซมซาน จนถึง

รม, คู้ใหญ่, ไซ้พอดี จน ออซุม, พด หนี, ไป จาก บ้าน
 ออศรี, มาตา, จน หน้าม้าน ค่อย กระบด, ให้แตก, อย่า
 ไว้มัน (ใน) พระไวย, ห้ามยา, (ไวย) อย่าเพื่อก่อน
 จะขึ้นนี้, คู้ค้อน, เขาโย นั้น ความ เมือง, เมือง หน้า, จะ
 ว่ากัน ผิดจริง, แล้ว จะฟัน, เสียให้ตาย ๗ ๘ คำเจรจา
 ขั้ ๑ (ใน) พระแผน, หัวร่อ, (แผน) อ้อ
 อ้ายไวย มัน ข้างดี, กระไร, กุใจ หาย รู้ตระ แหน,
 แม่แอบ, ทำ แบน คาย เกรงใคร, ทำร้าย, แม่ ด้ร้อย พ้า
 (ใน) พระหมื่นศรี, พังไป, ไม่ได้การ (ศรี) มัน จะ
 เกิด, ว่าคาญ, ขึ้น ต่อ หน้า (ใน) ทำตาไป, ทิมตำรวจ,
 เพื่อ ตรวดฯ ตรา บ่าว ข้า, มดีเถว, เณรไป พระแผน,
 พลาย ชุมพด, จนใจมา ศรี มาตา, ด้ร้อย พ้า, หาข้าไม่
 คิตยา, มา ตาม, เจ้า หมื่นไวย อีเม้ย, อีใหม่, ต่างใจร้อน ๗
 ๖ คำเจรจา (เข้าโรง)

เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน จับ เถรวาด ๒๑

ฉบับ ๑ (ใน) ครานั้น, นายเฒ่า, พระคำวณ เร็ว
รอด, ตั้งผู้คุม, ให้คุม บ่อน ไซ้ ตรวน, ซ้อคา, ขน มา ซ้อน
ประทุกเถร, เถร ขยั่น, ไว้ เพียงคอ จำครบ, ห้า ประ
การ, ถิ่น แห้ง กว้าง รุ่งแจ้ง, อย่าไว้, ใจ เถย หน่อ ขุน
หม่น พัง, นาย ตั้ง, ไม่ รัง รือ ก่อไฟ, จุด ตเกียง, เคียง
อิงไป ข & คำ เจริญ (จำเถร เถร แต่ ตี ช้อง เถระ
กองไฟ เฒ่า

ฉบับ ๑ (ใน) ครานั้น, เถร จืด, หน้า นัว อ่อน
ขึ้น จะ คอน, ตักย, มีใคร ได้ เขา จำครบ, ห้า ประการ
สัท้านใจ บ่นไป, (เถร) กุห้าม, ไม่ พัง กุ กะแซ่, กัน
ชา, ปาเข้าไป ส้ม คเน, แล้ว มัน ได้, เอา กบ หู เมา เปราะ,
พูด เดอะ, อไร มี รู้ กุ ว่า, กลับ ชู้, กุ ยิ่งไป ขอด ตัก
ว่า ขาว, คิว เจ้า เตห์ หน้า เหย, ถูก เขียน, เจียน ไม่ ไหว
เขา เขียน แต่, คิว มัน, นั้น เมื่อไร หลัง ไรต์, กุ ก้อย, จะ

พลอยตาย (ใน) เถร ฆวาด, เจ้า ๆ, กระ เตะ ปาก

(เถร) ดำมาก, เข้าไม่ได้, อ้าย นิบหาย กู เมา, กระแซ่

ชม, งามาย ถ้า ดี ๆ, แล้ว อย่า หมาย, จะได้ กู ดี ดั้น,

รู้พลาด, ปราช วัปลัง กู ก็ เผลอ, ไป มั่ง, ดี อ้าย หน หัว

ยัง พึ่ง, หาย ถอดอก, อย่าง นอก ทรู มั่ง คอย ดู, ฤทธิ์ พ้อ,

หนอ อ้าย เณร (เถร) ดู ก็ เห็น, หวาย ดั้น, เน้น

เน้อ แหว่ง ไป นอน กตง, ตแถงแกง, ตะ อ้าย เถร อ้าย

ชาติ นี, ดี แค่ อดด, ฆวด ประ เคน ชาติ อ้าย เตน, หมา

เห่า, เอา แค่ คุ ๗ ๑๒ คำ เสร็จ

ขับ ลำ ปาง ๑ (ใน) รัตยา, ภาพะ บั กษ์, ใจ มัก

ซัด ตเกียง ไค้, ไฟ มืด, ดง รุบ รุ เถร ครว้า, รว้า พึ่ง, ถึง

คุณครู รัง บั จิตร, นิ่ง อยู่, จน แน่ นอน โอม อ่า น, คา

ถา, มหา ถักด ญู คุม, หัด บั หมด, ดึงไม้ ท่อน พิเคราะห์

ไคว้, ครอบ ญู, วา หู จร ปลด ด เปดาะ, เสดาะ ถอน, ชื้อ

โซ่ ทรวน ๗ ๕ คำ สำรุกร รว

เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน จับเงรฆาด ๒๓

ขับ ๑ (ใน) บรรดา ขอ,คาทั้ง,ตั้งขะตึก ขตุก
ขตุก, หลุด หล่น, ลง ม้วน ค้วน ซ้ำ เตอะ, ไซ้ ประแจ,
แปร ปรวน ขอ คา, เณร รวน, ลง ฉับ พัดนี้ ๗ ๒ คำ รว

ขับ ๑ (ใน) ขวักเค็ก, ปูนพดู, ด้วย รั้งแม่ เป็น
เณร เณร, น้อย แทน, อยู่ ที่ นั้น ย่องเหยียบ, เกรี้ยวกราบ,
ยุบยวบยัน ถอง หน, คั่น ดัน, พากันไป ๗ คำ เชิด ฉิ่ง

ขับใน (ใน) จะเป็น คน, หนี ชน, ไป บน บก ก็
วิตก. เกรง ขยับ, จะ จับได้ เกิดโศก เป็น, จรเข้, ว้ายเรไป
เณรจิวเป็น, ถูกไฟต์, เกาะหลังมา ๗ ๒ คำ เชิด (เข้าโรง)

ขับ ๑ (ใน) ครั้น พวย พุ่ง, รุ่ง ต่าง, สว่าง ภาพ
พอก ผู้คน, นอน ตลบ, คั่น ดัง หน้า เห็น เณร เณร, นอน
ของ ห่อง, ทั้ง สองรา (ผู้คุม) เขี่ย ฮ้า, ดุก ชน, บ้าง
เป็นไร เขา คั่น กัน, ออก กัดุ้ม, ยัง คลุมโปง อ้ายตาย
โหง, จะ นอน, ไป ถึง ไหน หน้า หวด หวาย, หลั่ง ดาย. ให้
ตะใจ ช่าง นอน ได้, ไม่ พดิก, กระดิก ตัว ปะเตะ ถูก,

ผู้ข้าง, เขาคิดถึง ยัง นอน ชิ่ง, ก็ ชัก, ผ่า คอ หัก เห็น
 ไม่, หายใจ, ไม่ไหว ตัว ร้องบอก, กัน ทัว, ให้มา ดู
 บอก ท่าน, นาย เธร, ปลัด เธร ว่า เธร เธร, นอน หงาย,
 คาย กัด อยู่ มุต นาย, ต่าง พา, กัน มา กรู ไร่ เรือน.
 ให้ รุ, ทั้ง ค้า ตา ๗ ๘ คำ เธร จา (จ้า กรม มา
 ตรวจ เธร เธร ตั้ง ให้ เธร เธร มา หาม ไป ฝั่ง ไร่ ช้าง เลี้ยว กำ
 ตั้ง เธร เธร ก็) บัด ม่าน

